

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

**Методологічні підходи застосування електронного врядування
в публічному управлінні**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до проведення поточного контролю
з навчальної дисципліни
підготовки докторів філософії**

зі спеціальності **074 Публічне управління та адміністрування**
(шифр і назва спеціальності)

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

кафедрою, протокол№.... від..... (до 25.04.2016)

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Поточний контроль успішності навчання здобувачів з дисципліни «Методологічні підходи застосування електронного врядування в публічному управлінні» та рівня сформованості у них компетентностей, які підтримуються даною навчальною дисципліною, здійснюється у таких формах:

- оцінювання знань аспірантів під час семінарських і практичних занять;
- виконання індивідуального завдання;
- проведення проміжного тестування;
- проведення поточного модульного контролю;
- проведення підсумкового модульного контролю.

Поточний модульний контроль роботи аспірантів з навчальної дисципліни «Методологічні підходи застосування електронного врядування в публічному управлінні» здійснюється два рази протягом вивчення дисципліни.

Перший контроль припадає на 8 навчальний тиждень 2-го семестру після вивчення таких тем: «Приклади та цілі електронного уряду», «Вимоги, підходи та організаційно-технічні концепції впровадження електронного уряду», «Системно-технічні базові служби електронного врядування», «Проектний менеджмент», «Управління процесами діяльності». Другий контроль припадає на 18 навчальний тиждень 2-го семестру і включає такі теми: «Віртуальна міська рада та портали надання послуг», «Електронні управлінські послуги», «Процеси формування думки та волевиявлень», «Міжорганізаційні процеси», «Галузі електронної демократії».

Контрольна модульна робота містить три теоретико-методичних завдання.

Підсумкова оцінка за поточний модульний контроль виставляється наступним чином: оцінки за перший та другий теоретичний та практичний модуль, а також підсумкові оцінки за модулями вносяться до «Відомості обліку успішності поточної».

Зазначені форми і засоби поточного контролю успішності навчання здобувачів з навчальної дисципліни «Методологічні підходи застосування електронного врядування в публічному управлінні» спрямовані на стимулювання систематичної поточної навчальної та самостійної роботи тих, хто навчається, підвищення об'єктивності оцінювання їхніх знань, запровадження здорової конкуренції між здобувачами у навчанні, виявлення і розвитку їхніх творчих і дослідницьких здібностей.

Мінімально можлива кількість балів за поточний контроль упродовж семестру – 60 балів.

Результати всіх форм поточного контролю є невід'ємними складовими критеріїв підсумкового оцінювання знань здобувачів, наведених у відповідному розділі навчально-методичного забезпечення дисципліни «Методологічні підходи застосування електронного врядування в публічному управлінні».

2. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

2.1. Зразок білета

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. С. Кузнеця

Освітньо-кваліфікаційний рівень: доктор філософії

Напрямок підготовки: «Державне управління»

Спеціальність 074 Публічне управління та адміністрування

Семестр:

Навчальна дисципліна: Методологічні підходи застосування електронного врядування в публічному управлінні

БІЛЕТ № 1

Завдання 1. Розкрийте сутність проблеми цифрової нерівності в контексті побудови е-уряду.

Завдання 2. Ви як публічний менеджер працюєте в одному з органів державної влади. В процесі виконання професійних обов'язків виникає наявна потреба в вирішенні проблем, пов'язаних з впровадженням електронного врядування.

Завдання 3. Перед закордонним відрядженням керівник доручив Вам підготувати матеріал щодо проведення аналізу закордонного досвіду впровадження електронного врядування. Охарактеризуйте досвід країн – членів Європейського Союзу в наданні електронних публічних послуг.

Затверджено на засіданні кафедри публічного адміністрування та регіональної економіки
Протокол № від «__» _____ 201__ р.

Завідувач кафедри
Державного управління,
публічного адміністрування та
регіональної економіки

Екзаменатор

2.2. Перелік завдань для підсумкового контролю

1. Охарактеризуйте електронне урядування: поняття, сутність, актуальність, та мотивація запровадження та функціонування.

2. Визначте поняття, принципи та інформаційно-технологічні аспекти електронного врядування.

3. Розкрийте основні принципи і методи роботи е-урядування.

4. Надайте характеристику складовим електронного уряду: приклади інформаційних систем електронного врядування.

5. Розкрийте сутність методології проектування, впровадження та наповнення компонент електронного уряду на різних рівнях державного управління.

6. Охарактеризуйте нормативно-правове та організаційне забезпечення впровадження електронного уряду.

7. Дайте характеристику інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів державного управління і місцевого самоврядування в рамках функціонування інформаційної системи "Електронний уряд".

8. Визначте архітектурні моделі електронного уряду: інтеграція і взаємодія складових електронного державного управління.

9. Назвіть моделі опису архітектури електронного уряду.

10. Розкрийте сутність проблеми цифрової нерівності в контексті побудови е-уряду.

11. Вкажіть шляхи подолання цифрової нерівності в Україні та світі.

12. Охарактеризуйте проекти у публічному адмініструванні: проекти історичні та сучасні; різниця між "нормальною/функціональною" і "проектною" діяльністю.

13. Визначте програми, проекти і завдання як об'єкти управління.

14. Розкрийте сутність управлінських проблем.

15. Охарактеризуйте проект як один з засобів рішення проблем.

17. Розкрийте сутність організації і управління проектом за технологією e-government.

18. Розкрийте сутність процесного підходу до публічного адміністрування та електронного врядування.

19. Дайте характеристику управління системами і процесами: традиційний і сучасний підходи.

20. Визначте процеси, необхідні для системи публічного адміністрування і електронного врядування, та їхнє застосування на всіх рівнях в публічній організації.

21. Визначте послідовність та взаємодію процесів та побудову системи процесів.

22. Визначте критерії та методи, що необхідні для забезпечення результативності функціонування процесів та управління ними.

23. Визначте ресурси та інформацію, необхідну для підтримання функціонування та моніторингу цих процесів.

24. Розкрийте сутність моніторингу, вимірювання та аналізування процесів.

25. Охарактеризуйте розробку заходів, необхідних для досягнення запланованих результатів та постійного поліпшення цих процесів.

26. Дайте характеристику міжнародному стандарту ISO 9004:2000 Quality management systems Guidelines for performance improvements (Системи управління якістю, Настанови щодо поліпшення діяльності).

27. Дайте характеристику Державному стандарту України ДСТУ ISO 9004-2001 Системи управління якістю, Настанови щодо поліпшення діяльності

Приклад типових практичних завдань

Завдання (стереотипне). Ви як публічний менеджер працюєте в одному з органів державної влади. В процесі виконання професійних обов'язків виникає наявна потреба в вирішенні проблем, пов'язаних з впровадженням електронного врядування.

Вам необхідно дати обґрунтовану відповідь на наступне питання:

1. Електронне урядування: поняття, сутність, актуальність, та мотивація запровадження та функціонування.

Завдання (діагностичне). В органі державної виконавчої влади, де Ви працюєте, виникла необхідність створення сучасної системи надання адміністративних послуг за технологією електронного врядування.

Охарактеризуйте принципову схему проекту системи надання адміністративних послуг за технологією електронного врядування.

3. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ

Система оцінювання успішності навчання здобувача та рівня сформованості у нього компетентностей, які підтримуються навчальною дисципліною «Методологічні підходи застосування електронного врядування в публічному управлінні» (Програма навчальної дисципліни «Методологічні підходи застосування електронного врядування в публічному управлінні» враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, семінарські і практичні заняття, а також виконання самостійної роботи.

При розрахунку підсумкової оцінки успішності здобувача з навчальної дисципліни «Методологічні підходи застосування електронного врядування в публічному управлінні» слід вважати, що кожна форма поточного контролю має різну питому вагу у формуванні його компетентностей, які забезпечуються навчальною дисципліною.

З урахуванням вагомості кожної форми поточного контролю успішність навчання здобувача з навчальної дисципліни у підсумку оцінюється у відповідних балах (табл. 3.1).

Виконання кожного завдання для поточного контролю успішності здобувача оцінюється відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю за формами у межах тем змістових модулів наведено в табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Розподіл балів за формами поточного контролю та змістовними модулями

Форма поточного контролю	Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					Сума балів
	ЗПЗ 1	ЗПЗ 2	ЗПЗ 3	ЗПЗ 4	ЗПЗ 5	ЗПЗ 6	ЗПЗ7	ЗПЗ 8	ЗПЗ9	ЗПЗ10	
Максимальна кількість балів	5	10	10	10	10	10	10	10	15	10	100

Оцінки за цією шкалою заносяться до відомостей обліку успішності та іншої академічної документації.

Здобувач отримує право на виконання завдань підсумкового контролю (допуск до заліку), якщо кількість балів, одержаних за результатами перевірки успішності під час поточного контролю відповідно до змістового модуля впродовж семестру, в сумі досягла 60 балів.

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

4.1. Основна

1. Данилин А. В. Электронные государственные услуги и административные регламенты: от политической задачи к архитектуре "электронного правительства" / А. В. Данилин. – М. : ИНФРА-М, 2004. – 336 с.

2. Клименко І. В. Технології електронного урядування / І. В. Клименко, К. О. Линьок. – К. : Центр сприяння інституційному розвитку державної служби, 2006. – 192 с.

3. Матвієнко О. Основи організації електронного документообігу : навч. посібн. / О. Матвієнко, М. Цивін. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 112 с.

4. Шевчук О. Б. Електронний уряд / О. Б. Шевчук, О. П. Голобуцький. – К. : Атлант UMS, 2002. – 173 с.

4.2. Додаткова

5. Денисова И. П. Социальная политика : учебник / И. П. Денисова, Л. Р. Клиновенко. – М. : Феникс, 2009. – 352 с.

6. Діденко А. Н. Сучасне діловодство : навч. посібн. / А. Н. Діденко. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Либідь, 2000. – 384 с.

7. Електронна демократія: сподівання та проблеми / Дж. Кедді, К. Вергез; [пер. з англ. С. Соколик, О. Орель, К. Гомма]. – К. : Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу, 2009. – 164 с.

8. Інформатизація управління соціальними системами: Орг.-правові питання теорії та практики : навч. посібн. / В. Д. Павловський, Р. А. Калюжний, В. С. Цимбалюк та ін. ; за заг. ред. М. Я. Швеця, Р. А. Калюжного. – К. : МАУП, 2003. – 336 с.

4.3. Ресурси Інтернет

9. Агармизян И. Мировой опыт реализации концепции электронного правительства [Электронный ресурс] / И. Агармизян. – Режим доступа : <http://www.microsoft.com/rus/docs/government/analytics/e-government.doc>.

10. Василенко И. А. Административно-государственное управление в странах Запада: США, Великобритания, Франция, Германия [Электронный ресурс] / И. А. Василенко. – Режим доступа : http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Polit/Vasil/index.php.

11. Глосарій термінів Європейського Союзу [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://europa.dovidka.com.ua/p.html#Enterprise_policy.

12. Данилин А. В. Технологии интеграции государственных информационных систем и организации межведомственного взаимодействия [Электронный ресурс] / А. В. Данилин. – Режим доступа : <http://www.microsoft.com/rus/docs/government/analytics/integration.doc>.

13. Концепція реформування публічної адміністрації в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.pravo.org.ua/files/administr/Koncrpciya_reform_pabl_admin_2.doc.

14. Концепція формування та функціонування інтегрованої інформаційно-аналітичної системи органів державної влади та органів місцевого самоврядування [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.stc.gov.ua>.

15. Корнеева Т. Відкритість української влади як системний функціональний феномен у сфері управління [Електронний ресурс] / Т. Корнеева. – Режим доступу : <http://www.isu.org.ua>.

16. Несторенко О. Інформаційне суспільство, електронна Україна та геоінформаційні технології [Електронний ресурс] / О. Несторенко. – Режим доступу : http://www.ecomm.kiev.ua./gis/gis_usage.

17. Примеры внедрения: использование информационных технологий в процессе государственного управления. Опыт стран СНГ [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.microsoft.com/rus/government>.

18. Примеры внедрения: использование информационных технологий в процессе государственного управления. Опыт зарубежных стран [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.microsoft.com/rus/government>.

19. Про електронний цифровий підпис : Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.e-ukraine.org.ua/index.php?mod=pidpis>.

20. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.e-ukraine.org.ua>.

21. Про поліпшення картографічного забезпечення державних та інших потреб в Україні : Указ Президента України № 575/2001 від 01.08.2001 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

22. Про заходи щодо створення електронної інформаційної системи "Електронний уряд": Постанова Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2003 р. № 208 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.e-ukraine.info>.

23. Про затвердження Порядку засвідчення наявності електронного документа (електронних даних) на певний момент часу : Постанова Кабінету Міністрів України № 680 від 26.05.2004 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

24. Про затвердження Положення про центральний засвідчувальний орган : Постанова Кабінету Міністрів України № 1451 від 28.10.2004 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

25. Про затвердження Порядку застосування електронного цифрового підпису органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями державної форми власності : Постанова Кабінету Міністрів України № 1452 від 28.10.2004 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

26. Про затвердження Типового порядку здійснення електронного документообігу в органах виконавчої влади : Постанова Кабінету Міністрів України № 1453 від 28.10.2004 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

27. Про затвердження Порядку обов'язкової передачі документованої інформації : Постанова Кабінету Міністрів України № 1454 від 28.10.2004 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

28. Про загальнодержавну програму "Електронна Україна" : Проект Закону України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.stc.gov.ua>.

29. Про створення електронної інформаційної системи "Електронний уряд України" : Проект Постанови Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.stc.gov.ua>.

30. Реализация проектов электронного правительства. Мировой и отечественный опыт [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.microsoft.com>.

31. Шматько О. Реализация ініціативи "Публічні бібліотеки – мости до е-урядування" [Електронний ресурс] / О. Шматько. – Режим доступу : dialog.lviv.ua/assets/Publichni-biblioteku.

32. Асамблея європейських регіонів. Офіційний веб-сайт. – Режим доступу : <http://www.aer.eu/en/home.html>.

33. Децентралізація підвищить конкурентоспроможність регіонів. Офіційний веб-сайт Фонду ефективного управління. – Режим доступу : http://ua.debaty.org/cms/decentralizatia_main.

34. Директива 1999/93/ЄС Європейського парламенту та Ради від 13.12.1999 р. "Про систему електронних підписів, що застосовується в межах Співтовариства" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/994_240.

35. Директива 97/7 Європейського парламенту та Ради від 20.05.1997 р. "Про захист прав споживачів в дистанційних картках" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.gipi.internews.ua>.

36. Директива 2000/31/ЄС від 08.06.2000 р. Концепція формування системи національних інформаційних ресурсів. – Режим доступу : <http://www.stc.gov.ua>.

37. Директива 2000/31/ЄС від 08.06.2000 р. "Про деякі правові аспекти інформаційних послуг, зокрема електронної комерції, на внутрішньому ринку" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.gipi.internews.ua>.

38. Директива 2000/46/ЄС від 18.09.2000 "Про відкриття і ведення діяльності установ – емітентів електронних грошей, а також здійснення розумного нагляду за цією діяльністю" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.gipi.internews.ua/ukr/base/ukraine/e_signature/Direct_2000.46.C.pdf.

39. Інформаційні матеріали сайту представництва ООН в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.un.kiev.ua>.

40. Інформаційні матеріали сайту "Електронна Україна" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.e-ukraine.org.ua>.

41. Интернет-порталы органов государственной власти как ключевая составляющая "электронного правительства" [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.microsoft.com/rus/government/newsletters/issue10.asp>.

42. ЛигаБизнесИнформ [Электронный ресурс]. – Режим доступа : www.liga.net.

43. Нормативные акты Украины [Электронный ресурс]. – Режим доступа : www.nau.kiev.ua.

44. Показатели раздела "Электронное Правительство – eGovernment" для мониторинга инициативы ЕС "Электронная Европа – eEurope" [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://www.europa.eu.int/information_societyf.